

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 4. května 2021

Souběh plný nejasností

Soudcovské dotváření práva proti zájmům soukromých osob není možné. Souběh funkce člena statutárního orgánu a výkonu pracovního poměru musí být transparentně upraven zákonem.

Názorová platforma Rozumné právo věnuje své sedmnácté stanovisko soudcovskému dotváření práva ve věci souběhu funkce člena statutárního orgánu a výkonu pracovního poměru. Zákonná úprava v tuto chvíli chybí. Právo takový souběh nezakazuje, dovodila jej judikatura Nejvyššího soudu. Způsobila tak nejistotu všech, kterých se nepovolený souběh může týkat. Soudní dvůr EU aktuálně řeší předběžnou otázku položenou Nejvyšším správním soudem, zda člen statutárního orgánu, který je zároveň zaměstnancem, může být za zaměstnance považován také pro uspokojení mzdových nároků při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Členové platformy Rozumné právo jsou přesvědčeni, že s ohledem na zásadu smluvní volnosti by souběh výkonu funkce člena statutárního orgánu a výkonu sjednaného druhu práce v pracovněprávním vztahu omezován být neměl. „Pokud by mělo platit, že souběh výkonu funkce člena statutárního orgánu a pracovněprávního poměru na obdobný druh práce není povolen, měl by zákaz být stanoven legislativně, nikoliv prostřednictvím soudcovského dotváření práva,“ vysvětlil podstatu stanoviska jeden ze členů platformy Jan Klouda s tím, že je nezbytné, aby zákonné zakotvení příslušných pravidel bylo srozumitelné pro běžného adresáta práva v postavení člena statutárního orgánu.

Než bude jednoznačná zákonná úprava přijata, apelují členové Rozumného práva na to, aby případné další soudcovské dotváření práva v otázkách souběhů respektovalo základní zásady soukromého práva umožňující sjednat vzájemné právní vztahy odchylně od zákona, pokud tím nedojde k porušení dobrých mravů, veřejného pořádku nebo práva týkajícího se postavení osob. Ostatně obdobně judikoval i Ústavní soud již v roce 2016 (Ústavní soud, I. ÚS 190/15, 13. 9. 2016), když konstatoval, že chtějí-li obecné soudy dovozovat zákaz soukromoprávního jednání, který není výslovně stanoven zákony, musí pro takový závěr předložit přesvědčivé

argumenty. Takový zákaz soukromého jednání totiž představuje soudcovské dotváření práva proti zájmům soukromých osob.

„Rozumné právo má za to, že je neúnosné, aby ve věci souběhu výkonu funkce člena statutárního orgánu a pracovněprávního poměru přetrvávala nejistota vyplývající z měnící se nekonzistentní judikatury Nejvyššího soudu bez provázanosti s českým právním řádem,“ doplnila advokátka Hana Gawlasová. Proto členové platformy volají po tom, aby rozsah právně souladného jednání byl postaven najisto, transparentně a srozumitelně prostřednictvím psaného práva namísto soudcovského dotváření práva judikатурní činností Nejvyššího soudu, a aby právní úprava respektovala zásadu smluvní volnosti a ochrany oprávněných zájmů třetích stran.

Kontakt pro média:

Klára Donathová, tajemnik@rozumnepravo.cz

Názorová platforma Rozumné právo je nezávislá expertní skupina právníků působících v nejrůznějších oborech práva v praxi i v akademii. Jejím cílem je poskytnout vládě, parlamentu a dalším veřejným institucím odbornou oponenturu návrhů zákonů a dalších regulačních opatření a zároveň sloužit jako rezervoár podnětů pro jejich racionální implementaci v tuzemských podmínkách. Platforma Rozumné právo není spojena s žádnou politickou stranou nebo hnutím, obchodní společností nebo jinou institucí a všichni její členové vykonávají svou činnost bez nároku na honorář nebo jinou odměnu. Stanoviska publikovaná na platformě Rozumné právo nejsou stanovisky organizací, v nichž členové názorové platformy působí.